

UNITAT D'IGUALTAT

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

MICROINFORME SOBRE LA
COMPOSICIÓ PER SEXE DEL CLAUSTRE
DE LA UNIVERSITAT DE VALENCIA

Renovació de l'estudiantat 2015

OBSERVATORI D'IGUALTAT

Introducció

L'Observatori d'Igualtat, part integrant de la Unitat d'Igualtat de la Universitat de València, té per objectiu fer visibles les desigualtats entre dones i homes a l'àmbit universitari, i assenyalar-les mitjançant la publicació de microinformes, que són estudis de dimensions reduïdes que permeten una aproximació a temes específics amb perspectiva de gènere; com el que ara ens ocupa.

L'objectiu específic d'aquest microinforme serà donar compte de la composició per sexe de representants de l'estudiantat al Claustre com a resultat de les darreres eleccions per a la renovació de l'estudiantat de 19 de novembre de 2015, així com l'impacte de la recent campanya institucional de la Unitat d'Igualtat per a promoure la participació de les estudiantes als processos electorals.

Per a poder analitzar la situació actual, és imprescindible recordar la situació prèvia. El diagnòstic dels resultats de la renovació de l'estudiantat de l'any passat mostra que la composició per sexe del col·lectiu estudiantil al Claustre de la Universitat de València no respectava el principi d'igualtat fixat per la *Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat efectiva entre dones i homes*. Dels representants de l'estudiantat, un 30,7% eren dones (23) i un 69,3% eren homes (52). El microinforme sobre la composició per sexe del Claustre de 2014 denunciava, a més, una distribució per sexe del col·lectiu estudiantil inversament proporcional al pes que representaven els estudiants i les estudiantes respectivament. Tot i que les dones eren el col·lectiu majoritari a la Universitat (58,8%), pràcticament el 70% dels representants eren homes.

Una infrarepresentació, la de les dones, que resultava especialment cridanera al estudiar la composició per sexe de l'estudiantat al Claustre per àrees de coneixement, i sorprenent en branques tan feminitzades com ara la de Ciències de la Salut (amb un 41,2% d'estudiantes que han obtingut representació al Claustre quan són el 70,8% d'estudiantes al cens) o l'àrea d'Arts i Humanitats (amb un 26,7% d'estudiantes claustrals i un 65% d'estudiantes al cens).

Al mateix temps, l'anàlisi entre el nombre de dones i homes en les candidatures acceptades i els resultats definitius mostra la diferència existent entre el pes i posició de les dones en les llistes electorals com a titulars i suplents i el que després obtindran com a representants (en 2014 aquesta diferència va ser de més de 15 punts percentuals). Aquesta situació s'explicava per la posició en la que les dones se situaven en les llistes, sempre secundària.

A més, tot i que la taxa de participació de l'estudiantat en les eleccions de la Universitat sempre ha estat molt baixa, en 2014 solament va votar un 13,7% de l'estudiantat i entre les dones aquesta proporció va ser lleugerament inferior.

Campanya "No deixes que decidisquen per tu"

Des de la Unitat d'Igualtat es ve remarcant any rere any, mitjançant microinformes de l'Observatori, la infrarepresentació de les dones als òrgans de govern de la Universitat de València. Amb motiu de la renovació de l'estudiantat al Claustre en 2015, la Unitat d'Igualtat reprèn la campanya, que s'inicià en 2013 amb la renovació total del Claustre, per promoure la participació de les estudiantes als processos electorals. Al blog "[Dones al Claustre](#)" la Unitat d'Igualtat pretén informar sobre els resultats dels processos electorals, donar visibilitat a les dones que són representants als òrgans de govern de la Universitat i donar a conèixer les dades de participació a la vida universitària de dones i homes.

Com que, a més d'una exigència legal, és també un objectiu de la comunitat universitària aconseguir l'equilibri entre homes i dones en tots els òrgans de govern universitaris, la Unitat d'Igualtat mitjançant la campanya institucional "No deixes que decidisquen per tu", es proposa animar les estudiantes a que participen activament en tots els processos electorals i que presenten candidatures, però també convida els estudiants i les estudiantes a donar suport a candidatures que siguen equilibrades. El resultat de les eleccions de 2015 presenta un canvi de tendència positiu pel que respecta a la representació de les estudiantes al Claustre, però, tot i això, les dones continuen infrarepresentades respecte al seu pes en el col·lectiu estudiantil.

**ELECCIONS
D'ESTUDIANTES
I ESTUDIANTS***

No deixes que decidisquen per tu.

**Apunta't com a candidata!
Participa!
Vota llistes paritàries!**

*Consell de Govern, Claustre, Junta de Centre, Consell de Departament, Assemblea de representants (ADR), Assemblea General d'estudiantes i estudiants...

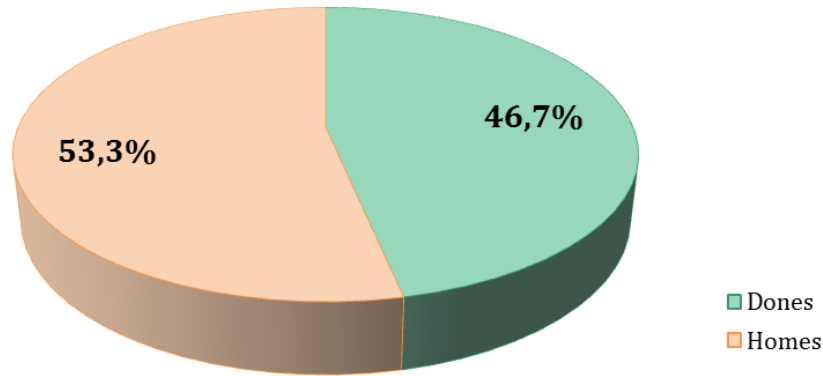
UNITAT D'IGUALTAT
UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

El present microinforme busca analitzar l'impacte de la campanya institucional "No deixes que decidisquen per tu" que pretenia que les estudiantes participaren més activament als processos electorals de novembre de 2015 com a candidates i com a votants, per a aconseguir llistes més equilibrades. Pel que fa al sufragi passiu, o el que és el mateix, el dret a ser elegit en les eleccions, hi ha hagut més estudiantes en les llistes presentades? Hi ha hagut candidatures més equilibrades? Continua havent-hi una gran diferència entre la candidatura i l'elecció? I per altra banda, pel que fa al sufragi actiu, hi ha hagut més participació de les dones? Han votat més estudiantes que altres anys?

Resultats de la renovació de l'estudiantat al Claustre 2015

Els resultats de les darreres eleccions de representants dels estudiants i les estudiantes al Claustre celebrades el 19 de novembre de 2015 mostren la següent composició per sexe:

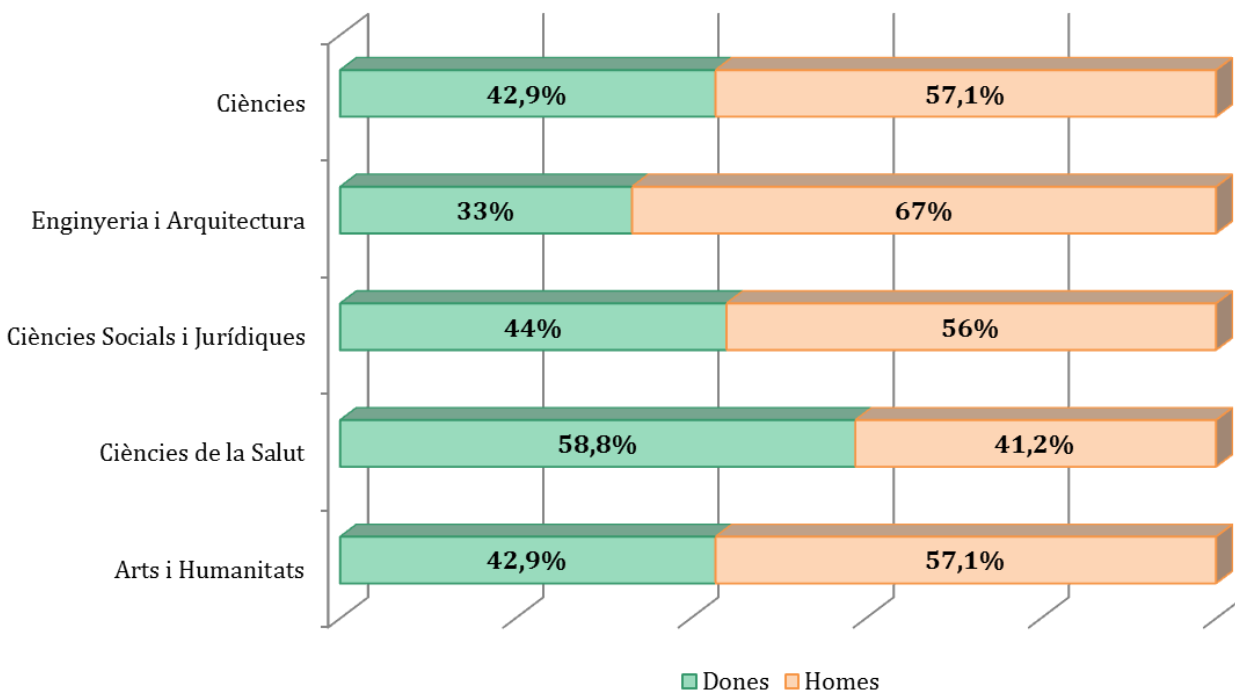
Gràfica 1. Composició per sexe dels representats de l'estudiantat al Claustre (2015)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral

Tot i que les estudiantes han guanyat pes en darreres eleccions, continua havent-hi, com ja denunciàvem a l'anterior microinforme, una infrarepresentació de les dones que resulta especialment cridanera al estudiar la composició per sexe de l'estudiantat al Claustre per àrees de coneixement:

Gràfica 2. Composició per sexe dels representants de l'estudiantat al Claustre per àrees de coneixement (2015)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral

Aquesta infrarepresentació resulta especialment important en branques tan feminitzades com ara la de Ciències socials (amb 44% d'estudiantat claustral i un 59,6% d'estudiantat al cens) o a l'àrea d'Arts i Humanitats (amb un 42,9% d'estudiantat al Claustre i un 65,1% d'estudiantat al cens). Pel que fa a l'àrea de Ciències de la Salut, amb un 71% d'estudiantat al cens i un 58,8% d'estudiantat claustral, continua havent-hi una infrarepresentació de les dones, però s'ha avançat respecte a l'any anterior en més de 15 punts percentuals, constituint l'única àrea de coneixement on les estudiantat son majoria al Claustre.

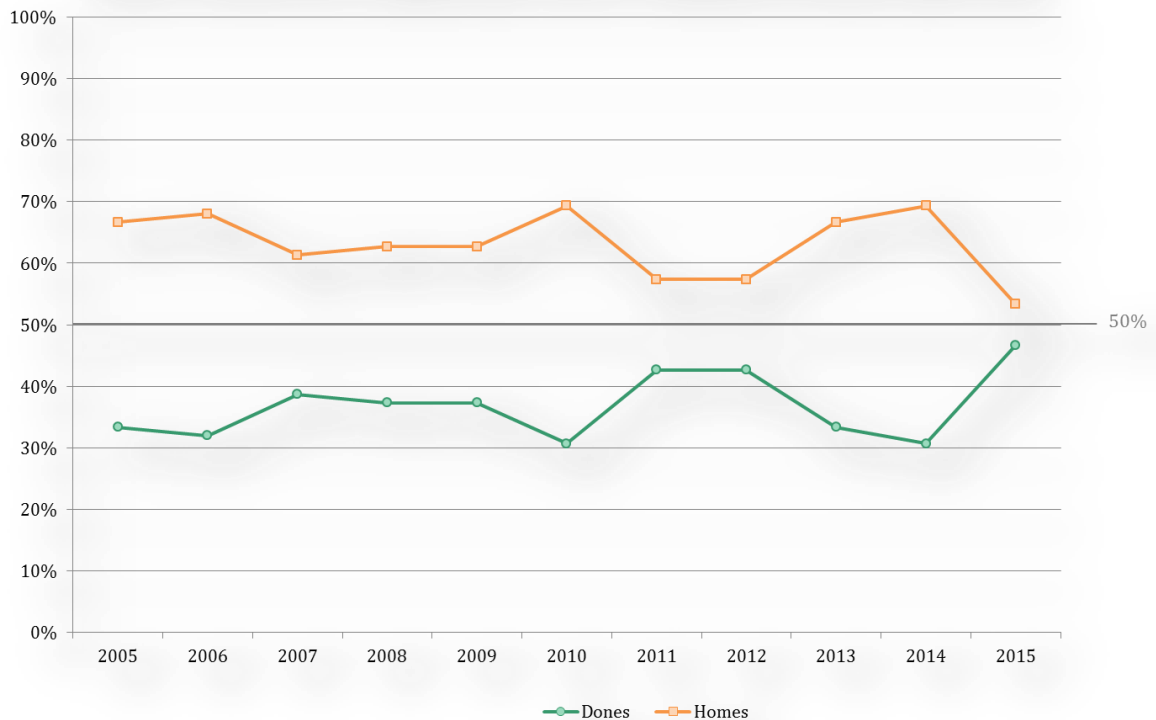
Taula 1. Cens dels estudiants i de les estudiantat per sexe i per àrea de coneixement (%)

	% Dones al cens	% Homes al cens
Arts i Humanitats	65,1%	34,9%
Ciències de la Salut	71,0%	29,0%
Ciències Socials i Jurídiques	59,6%	40,4%
Enginyeria i Arquitectura	21,8%	78,2%
Ciències	52,5%	47,5%
TOTAL	61,1%	38,9%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta electoral

Les darreres eleccions de 2015 marquen, no obstant, un destacat canvi de tendència que apunta cap a una presència cada vegada més equilibrada de dones i homes a un dels òrgans de govern i de representació de la Universitat més important com és el Claustre, on les dones enguany han guanyat protagonisme, constituint la composició per sexe del col·lectiu estudiantil més paritària dels últims 10 anys.

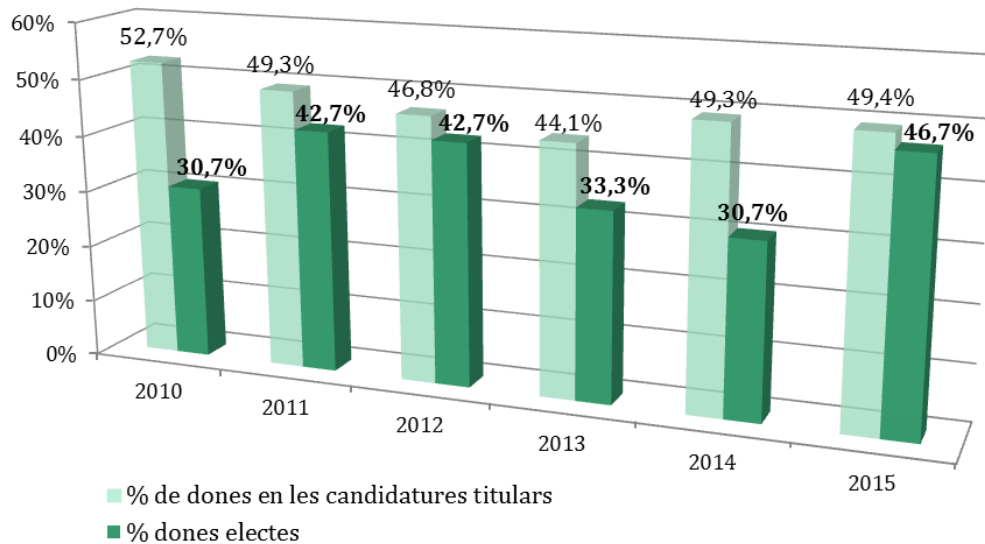
Gràfica 3. Evolució de la composició per sexe de l'estudiantat al Claustre (2005-2015)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral

A més a més, la diferència existent entre el pes (i la posició) que ocupen les dones en les llistes electorals i el que després tenen com a representants claustrals també s'ha reduït considerablement en les últimes eleccions del passat 19 de novembre de 2015 a diferència d'altres anys. Aquesta diferència ha estat en ocasions molt gran, com ara en 2010 o 2014, al voltant de 20 punts percentuals. Fet que el que demostra és que unes candidatures on es respecta el principi de proporcionalitat fixat per llei no són necessàriament garantia d'una posterior composició paritària de l'estudiantat al Claustre al no introduir mecanismes, com les llistes cremallera per exemple, que garanteixen l'equilibri en els resultats del procés electoral.

Gràfica 4. Proporció de dones en les candidatures titulars i electes en les eleccions a representants d'estudiants al Claustre en els últims 5 anys (2010-2015)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral

Així les coses, podem concloure, no sols que hi ha hagut més estudiantes en les llistes presentades, sinó també candidatures més equilibrades al haver-se reduït la diferència percentual entre la candidatura i l'elecció.

Participació

D'altra banda, pel que fa a la participació de l'estudiantat als processos electorals, continua la mateixa tendència, al votar un minoritari 13,7% del col·lectiu estudiantil. La taula de la pàgina següent mostra que, respecte del total de votants (6.269), un 59,2% son dones (3.711) i un 40,8% son homes (2.558), però en relació al seu pes, sols ha votat un 13,2% de les dones al cens i un 14,3% dels homes.

Taula 2. Votants per sexe respecte del total de votants per centres (%)

COL·LEGI ELECTORAL	DONES		HOMES		TOTAL	
	CENS	% VOTANTS	CENS	% VOTANTS	CENS	% VOTANTS
Facultat de Geografia i Història	1.223	10,1%	1.395	14,3%	2.618	12,3%
Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2.742	10,9%	985	16,1%	3.727	12,3%
Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1.957	11,9%	791	10,9%	2.748	11,6%
Facultat de Psicologia	2.297	13,2%	669	14,8%	2.966	13,6%
Facultat de Medicina i Odontologia	1.984	19,4%	969	19,4%	2.953	19,4%
Facultat d'Infermeria i Podologia	1.101	11,7%	311	14,8%	1.412	12,4%
Facultat de Fisioteràpia	385	6,8%	371	3,5%	756	5,2%
Facultat de Magisteri	3.062	11,1%	917	13,4%	3.979	11,6%
Facultat de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport	166	25,3%	728	16,3%	894	18,0%
Facultat de Química	508	23,8%	511	20,4%	1.019	22,1%
Facultat de Física	372	21,8%	528	23,3%	900	22,7%
Facultat de Ciències Matemàtiques	250	26,8%	300	30,3%	550	28,7%
Facultat de Ciències Biològiques	1.214	13,2%	786	15,6%	2.000	14,2%
Facultat de Farmàcia	1.730	11,6%	749	11,9%	2.479	11,7%
Escola Tècnica Superior d'Enginyeria	392	11,2%	1.409	7,0%	1.801	7,9%
Facultat de Dret	3.440	16,9%	2.390	20,8%	5.830	18,5%
Facultat d'Economia	3.394	10,2%	3.196	9,3%	6.590	9,7%
Facultat de Ciències Socials	1.906	12,2%	869	12,0%	2.775	12,1%
TOTAL	28.123	13,2%	17.874	14,3%	45.997	13,6%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta electoral

Respecte del total de votants per àrees de coneixement, la següent taula confirma la tendència de que, entre les dones, la proporció és sempre lleugerament inferior, amb l'excepció de l'àrea d'Enginyeria i Arquitectura, on, tot i que les dones son minoria (ja que sols representen un 21,8% del total de l'estudiantat), en proporció, voten més que els homes.

Taula 3. Votants per sexe respecte del total de votants per àrea de coneixement (%)

	% Dones votants	% Homes votants
Arts i Humanitats	11,1%	14,0%
Ciències de la Salut	13,9%	14,2%
Ciències Socials i Jurídiques	12,9%	14,1%
Enginyeria i Arquitectura	11,2%	7,0%
Ciències	18,3%	20,8%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta electoral

Per altra banda, una novetat d'enguany va ser l'experiència del vot electrònic. Els estudiants i les estudiantes de la Facultat de Ciències Matemàtiques, del Màster de Professor o Professora en Educació Secundària, i del Campus d'Ontinyent (en qualsevol de les titulacions que s'imparteixen), pogueren votar electrònicament.

Des de la Unitat s'ha volgut donar suport a aquesta prova pilot per a votar electrònicament amb el convenciment de que aquesta interessant iniciativa, en donar més facilitats per a votar, afavorirà a llarg terme la participació dels estudiants i les estudiantes en les processos electorals. El cas de la Facultat de Ciències Matemàtiques en és la prova. Enguany, en aquesta facultat s'ha aconseguit una participació del 28,7% de l'estudiantat mentre que l'any passat únicament van votar un 10,3% del total.

Composició per sexe del Claustre 2015

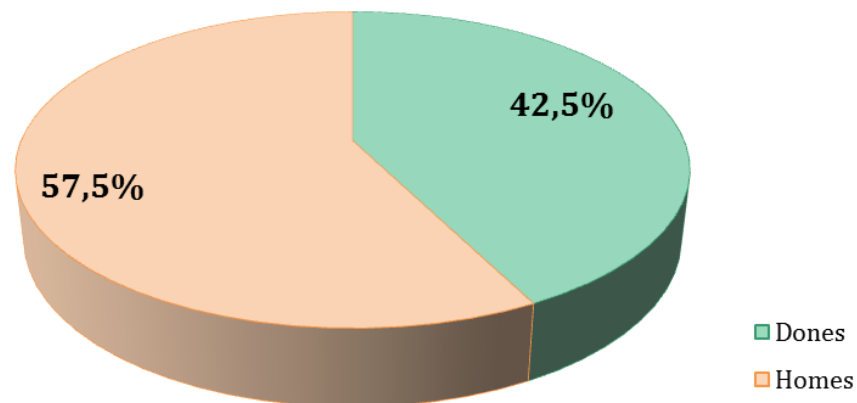
Finalment les següents dades donen compte de la composició per sexe del Claustre després de les eleccions de 19 de novembre de 2015, tenint en compte els resultats de les eleccions de l'estudiantat i el cobriment de les vacants de Personal Docent i Investigador (PDI)¹ i Personal Investigador en Formació (PIF):

Taula 4. Composició del Claustre per sexe i categoria professional després de les eleccions de 19 de novembre de 2015

Categories professionals	Dones		Homes		Total
	Absoluts	%	Absoluts	%	
Doctor amb vinculació permanent (DVP)	62	40,0%	93	60,0%	155
Personal d'administració i serveis (PAS)	12	40,0%	18	60,0%	30
Estudiantat	35	46,7%	40	53,3%	75
No Doctor o sense vinculació permanent (NDoSVP)	16	48,5%	17	51,5%	33
Personal Investigador en Formació (PIF)	2	50,0%	2	50,0%	4
Personal Institucions Sanitàries Concertades (PISC)	0	0%	2	100%	2
TOTAL	127	42,5%	172	57,5%	299

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta electoral

Gràfica 5. Composició per sexe del Claustre (2015)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Junta Electoral

¹ El Personal Docent Investigador (PDI) inclou les categories de Doctor amb vinculació permanent (DVP), No Doctor o sense vinculació permanent (NDoSVP) i Personal Institucions Sanitàries Concertades (PISC).

Conclusions

A partir dels resultats obtinguts, podem extraure una sèrie de conclusions, tant des d'una perspectiva sincrònica com diacrònica:

1. La composició per sexe de representants dels estudiants i les estudiantes al Claustre de la Universitat de València a 2015 respecta el principi d'igualtat fixat per la *Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat efectiva entre dones i homes* amb un 53,3% d'estudiants i un 46,7% d'estudiantes, tot i que continua havent-hi una infrarepresentació de les dones, que són el 61,1% de la població estudiantil.
2. L'evolució, en termes globals, de la distribució per sexe del Claustre mostra un canvi de tendència positiu que apunta cap a una presència cada vegada més equilibrada de dones i homes als òrgans de govern i de representació de la Universitat de València. No sols hi ha hagut més estudiantes en les llistes presentades, sinó també candidatures més equilibrades al haver-se reduït la diferència percentual entre la candidatura i l'elecció.
3. No obstant, pel que fa a la participació de l'estudiantat en els processos electorals, continua sent molt baixa (sols ha votat un 13,7% del col·lectiu estudiantil). I, tot i que respecte del total de votants, les dones son majoria, en relació al seu pes i per àrees de coneixement, les dones han votat en menys proporció que els homes. Des de la Unitat d'Igualtat considerem que la modalitat de vot electrònic, en donar més facilitats per a votar, afavorirà a llarg terme la participació dels estudiants i les estudiantes en les processos electorals.
4. Després de les eleccions de 19 de novembre de 2015, i tenint en compte els resultats del cobriment de vacants de PDI i PIF, la composició per sexe del Claustre continua respectant el principi d'igualtat fixat per la *Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat efectiva entre dones i homes* amb un 42,5% de dones i un 57,5% de homes. No obstant això, convé destacar que les dones son minoria en totes les categories professionals (a l'excepció del PIF), el que no deixa de ser una infrarepresentació donada la feminització de col·lectius com ara el del Personal d'Administració i Serveis (PAS).
5. Per últim, podem concloure que, tot i l'esforç cap a l'equilibri, les dones han estat i continuen sent minoria al màxim òrgan de representació de la Universitat de València, que és el Claustre. Malgrat això, no és menys cert que la tendència, encara que feble, és positiva.

València, desembre 2015